

**การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
ตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้วิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง
ของเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรในชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่**

**THE DEVELOPMENT OF INCLUSIVE EDUCATION MODEL FOR CHILDREN
WITH SPECIAL NEEDS BASED ON LEARNING IN 21ST CENTURY BY USING
COACHING AND MENTORING METHOD WITH COLLABORATIVE LOCAL
ORGANIZATION NETWORK IN CHIANG MAI**

ผู้วิจัย

สมเกตู อุทธโยธา¹

Somkate Uttayotha¹

Somkate.utt@gmail.com

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เกิดจากเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรในชุมชนตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้วิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) กลุ่มเป้าหมาย เป็นบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1, 2 และ 4 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และบุคลากรของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 6 โรงเรียนเครือข่ายวิจัย ประกอบด้วยแบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบบันทึกบริบทขององค์กรในชุมชน แบบบันทึกการประชุม แบบประเมินความพึงพอใจ การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดประเภทหรือหมวดหมู่ สังเคราะห์ค้นหารูปแบบแปลความหมายและตีความข้อมูลแล้วอธิบายและบรรยายถึงสิ่งที่ค้นพบ ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ

สรุปผลการวิจัยได้รูปแบบการจัดการเรียนรวม CoCoOut21 Model ที่ประกอบด้วย Co: Collaboration:

การประสานความร่วมมือ Co: Coaching and Mentoring: การนิเทศแบบพี่เลี้ยง Out: Outreach Program: การออกหน่วยบริการเชิงรุกถึงโรงเรียนและ 21: Learning in 21st Century: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ การเรียนรวม การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เครือข่ายความร่วมมือขององค์กรในชุมชน การนิเทศแบบพี่เลี้ยง

ABSTRACT

Research objective aimed to develop the Inclusive Education Model for Children with Special Needs Based on Learning in 21st Century by Using Coaching and Mentoring Method with Collaborative Local Organization Network in Chiang Mai. Target group were personnel of Chiang Mai Primary Education Office Area 1, Area 2 and Area 4, personnel of Special Education Center, Educational Region 8, personnel of Rajanagarindra Children Development Institute Chiang Mai, Department of Mental Health, personnel of Special Education Department, Faculty of Education, Chiang Mai Rajabhat University. And the staff of the mainstream school co-host 6 schools. The instruments of

¹อาจารย์ประจำ ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

research were in-depth interview record form, meeting record form, satisfaction evaluation form. Data analysis: qualitative data analyzed by classification or category, synthesize, find patterns, and data interpretation. Quantitative data where analyzed by using percentages.

Research result indicate that the model of Inclusive Education by CoCoOut21 Model consisted of Co: Collaboration, Co: Coaching and Mentoring, Out: Outreach Program and 21: Learning in 21st Century.

Keywords: Development, Inclusive Education Model, Learning in 21st Century, Local Organizational Cooperation Network, Coaching and Mentoring

บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบการเรียนรวมเป็นการดำเนินการจัดการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติเช่นเดียวกับผู้เรียนทั่วไปตั้งแต่เด็กถึงเกณฑ์อายุที่เข้ารับการศึกษานในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนในชุมชนที่เด็กอาศัยอยู่โดยที่เด็กไม่ต้องออกจากครอบครัวซึ่งเป็นแนวคิดทางการศึกษาที่ว่าโรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคนโดยไม่มีแบ่งแยกว่าเป็นผู้เรียนทั่วไป หรือเป็นผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตามสิทธิของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษแต่ละบุคคลกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมดำเนินการเรียนรวมตามโครงสร้าง SEAT (SEAT Framework) (เบญจมา ชลธรรานนท์, 2546) ซึ่งประกอบด้วย S: Students หมายถึง นักเรียน E : Environment หมายถึงสภาพแวดล้อม A : Activities หมายถึงกิจกรรมการเรียนการสอน T: Tools หมายถึง เครื่องมือ แต่ว่าประสิทธิภาพการเรียนรวมยังไม่สัมฤทธิ์ผล (สุภาพรชินชัย, 2551, น. 3) เนื่องจาก สังคมมีเจตคติเชิงลบต่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษการจัดการเรียนการสอนยังไม่เป็นไปตามหลักการเรียนรวม ผู้บริหารและครูในโรงเรียนยังขาดความรู้ด้านการศึกษาพิเศษและการจัดการเรียนรวมขาดการประสานงานภายในโรงเรียนที่เป็นระบบและมีการประสานความร่วมมือจากองค์กรภายนอกค่อนข้างน้อยยังเป็นการแยกส่วน การประสานความร่วมมือยังไม่เป็นเนื้อเดียวกัน หรือไม่เป็นการบูรณาการกัน หรือเป็นการทำงานแบบต่างคนต่างทำ ทั้งที่การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive

Education) ซึ่งเป็นจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และการจัดการเรียนรวมตามที่กระทรวง ศึกษาธิการกำหนดให้ใช้โครงสร้าง SEAT (SEAT Framework) จึงทำให้โรงเรียนมีภาระงานที่ซ้ำซ้อน และโรงเรียนได้ดำเนินการตามลำพังด้วยตนเอง เนื่องจากขาดการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้โรงเรียนจึงต้องการให้องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปในพื้นที่ เพื่อรับทราบปัญหาและแก้ไขปัญหาได้ตรงตามสภาพปัญหาที่แท้จริง นอกจากนี้ ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรในชุมชนเพื่อการเรียนรวมสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ (สมเกต อุทธิโยธา, 2556) พบว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวมต้องการให้องค์กรที่สนับสนุนการจัดการเรียนรวมออกให้บริการเชิงรุกถึงโรงเรียนมากกว่าการตั้งรับอยู่ภายในที่ตั้ง เพื่อจะช่วยให้ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษรู้สึกไม่โดดเดี่ยวและเกิดความเชื่อมั่นในกระบวนการจัดการศึกษาที่ทางโรงเรียนให้แก่เด็กกลุ่มนี้ โดยมีการติดตามนิเทศจากองค์กรที่เกี่ยวข้องเหล่านี้

ดังนั้นจึงทำให้เกิดการวิจัยนี้ขึ้น เพื่อการศึกษาผลการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เกิดจากเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรในชุมชนตามหลักการเรียนรวมในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ที่เกิดจากการประสานความร่วมมือ (Collaboration) ของผู้เชี่ยวชาญ

เฉพาะทาง (Multidisciplinary) เพื่อให้การจัดการเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จ ตามหลักการของการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม และเพื่อให้การจัดการเรียนรวมมีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงสภาพการณ์ และให้สอดคล้องกับปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียน (สมเกตุ อุทโยธา, 2556) เพื่อเป็นต้นแบบการจัดการเรียนรวมให้แก่โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมทั่วไปโดยที่นำเอาผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดจากการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในอดีตที่ผ่านมาตรวจสอบสภาพความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นในปัจจุบันและคิดค้นหาแนวทางในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาให้เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในอนาคตโดยร่วมกันหาข้อสรุป และในขั้นตอนสุดท้ายคือ การหารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เหมาะสม ในจังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้วิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยงตามหลักการของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะสนับสนุนให้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมประสบความสำเร็จตามหลักการจัดการเรียนรวม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เกิดจากเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรในชุมชนตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้วิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบุคลากรขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ เป็นบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1, 2 และ 4 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 สถาบันพัฒนาการเด็กเยาวชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และบุคลากรของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม 6 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจาก จังหวัดเชียงใหม่มีองค์กรที่ให้บริการให้การสนับสนุนและพัฒนากิจการการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างครบทุกด้าน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรในองค์กรที่จัดการศึกษา และสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเป็นบุคลากรโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งได้มาจากการศึกษาถึงบริบท และบทบาทหน้าที่ของบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้ ในการจัดการศึกษา และสนับสนุนการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนแกนนำเรียนร่วม ได้มาจากการหาข้อมูลจากองค์กรต้นสังกัด และการลงพื้นที่สำรวจสภาพแวดล้อมตามข้อแนะนำขององค์กรต้นสังกัด พบว่าสภาพโรงเรียนมีความพร้อมที่ผู้วิจัยจะลงไปทำการศึกษาวิจัย เนื่องจากโรงเรียนมีนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจในการจัดการเรียนรวมอย่างชัดเจน รวมทั้งบุคลากรภายในโรงเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามกระบวนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Preparing Phase)

1. ผู้วิจัยทำการศึกษา ค้นคว้า ทบทวน แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการเรียนรวม (Inclusive Education) สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการนิเทศแบบพี่เลี้ยง เพื่อศึกษาแนวคิดที่มีผลต่อการเรียนรวม

2. การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทาง ด้าน การศึกษาพิเศษ เพื่อให้ได้แนวคิดในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในรูปแบบการ เรียนรวม การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการนิเทศแบบพี่เลี้ยง

ระยะที่ 2 ขั้นวางแผนและการออกแบบ (Planning and Design Phase) เป็นการวางแผนร่วมกับวิทยากร ขององค์กรเครือข่ายและศึกษาริบทขององค์กรเครือข่าย ที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการ พิเศษ โดยใช้ข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 เป็นฐานแนวคิดในการ ศึกษาเพื่อเป็นการจัดการศึกษาริบทและสำรวจ ลักษณะการสนับสนุนขององค์กรที่เกี่ยวข้องและ ออกแบบกิจกรรมที่บุคลากรของเครือข่ายที่ร่วมเป็น วิทยากรจะลงพื้นที่ติดตามบุคลากรของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นศึกษาริบทขององค์กรในชุมชน ที่ให้บริการและสนับสนุนการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้การสนทนากลุ่มการสำรวจ สภาพแวดล้อม ตามแนวคำถามที่กำหนดไว้เพื่อทราบ ข้อมูลพื้นฐานวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรแต่ ละองค์กร ในการให้บริการสนับสนุนการจัดการเรียนรวม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการสำรวจ

2. ประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากร ของเครือข่ายที่ร่วมเป็นวิทยากร เพื่อชี้แจงความเป็นมา ของโครงการบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคล การเตรียม ตัวในการเป็นวิทยากร การประสานความร่วมมือในการ ทำงานร่วมกัน และกำหนดการอบรมบุคลากรและ กำหนดลงพื้นที่โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม และการ ออกแบบเนื้อหาองค์ความรู้ที่ในการชี้แนะสำหรับ

บุคลากรของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม การการ นิเทศแบบพี่เลี้ยง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาการ (PLC) และการนิเทศติดตามขององค์กรที่มีหน้าที่กำกับติดตาม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการประชุม

3. ขั้นศึกษาริบทของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนรวมของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ การสนทนากลุ่ม การสำรวจสภาพแวดล้อม ตามแนว คำถามที่กำหนดไว้เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานวิเคราะห์ สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนแต่ละโรงเรียน ในการ ให้บริการในการจัดการเรียนรวม

4. การประชุมบุคลากรขององค์กร เครือข่ายที่ร่วมเป็นวิทยากร และบุคลากรของโรงเรียน แกนนำจัดการเรียนรวมที่เข้าร่วมโครงการวิจัย เพื่อชี้แจง ความเป็นมาของโครงการบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและ ครูในการจัดการเรียนรวม การประสานความร่วมมือใน การทำงานร่วมกัน และกำหนดการอบรมบุคลากร และ กำหนดลงพื้นที่โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม และ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการประชุม

ระยะที่ 3 ขั้นปฏิบัติการ (Implementation Phase) ในขั้นนี้เป็นการนำรูปแบบที่ได้ออกแบบร่วมกัน ในระยะ ที่ 2 นำสู่การปฏิบัติในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมที่ เป็นกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 โรงเรียน โดยมีขั้นตอนการนำ รูปแบบลงสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. นำแผนการปฏิบัติการที่ได้จากการ ออกแบบในขั้นตอนที่ 2 ลงสู่การปฏิบัติและกำหนดการ ลงพื้นที่เพื่อติดตาม จำนวน 2 ครั้ง และผลการลง พื้นที่ติดตามของวิทยากรในการนิเทศแบบพี่เลี้ยง เป็นการประชุมร่วมกันระหว่างทีมผู้เชี่ยวชาญกับบุคลากร ของโรงเรียน ในลักษณะการประชุมกรณีโรงเรียนศึกษา (School Case Conference)

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้เชี่ยวชาญ และบุคลากรของโรงเรียน ผู้วิจัย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการสัมภาษณ์

3. การประเมินความพึงพอใจสำหรับ บุคลากรขององค์กรเครือข่ายที่ร่วมเป็นวิทยากรและ

บุคลากรของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ

4. การประชุมกลุ่มย่อยสำหรับบุคลากรขององค์กรเครือข่ายที่ร่วมเป็นวิทยากร และบุคลากรของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการประชุม

ระยะที่ 4 ขั้นการประเมินผล (Evaluation Phase) ผู้วิจัยนำผลการประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามผลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละขั้นปฏิบัติการแล้วสรุปผลที่ได้จากการนำรูปแบบลงสู่การปฏิบัติ ที่เป็นการปฏิบัติการ พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรวมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งในระยะปฏิบัติการนำแผนการปฏิบัติการลงสู่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และระยะภายหลังการนำแผนการปฏิบัติการลงสู่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยลงพื้นที่และเป็นผู้ประสานงานในการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนการวิจัยทุกขั้นตอน และเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิแบบบันทึกการศึกษาริบทขององค์กรในชุมชนแบบบันทึกการประชุมชี้แจงโครงการวิจัยแบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการวิจัย แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และแบบบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษ

2. แบบบันทึกการศึกษาริบทขององค์กรในชุมชนที่ให้บริการและสนับสนุนการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. แบบบันทึกการประชุมชี้แจงโครงการวิจัย

4. แบบบันทึกการประชุมเชิงปฏิบัติการ

5. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการวิจัย

6. แบบบันทึกการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

7. แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกการประชุม การสัมภาษณ์และการออกนิเทศติดตามของวิทยากรมาจัดระบบข้อมูล โดยการจัดประเภทหรือหมวดหมู่ สังเคราะห์คั่นหารูปแบบแปลความหมายและตีความข้อมูลที่ได้รวบรวมที่ได้จากการศึกษาของบุคลากรขององค์กรเครือข่ายที่ร่วมเป็นวิทยากร

2. อธิบายและบรรยายถึงสิ่งที่ค้นพบเพื่อให้เข้าใจความหมายในสิ่งที่ได้เรียนรู้และปรากฏการณ์ที่ศึกษาจากข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึก และข้อมูลการตกลงร่วมกันจากการประชุม

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินการวิจัย นักวิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ความถี่ร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้วิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยง สนับสนุนให้การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้เหมาะสมและประสบความสำเร็จตามหลักการจัดการเรียนรวมดังนี้

ระยะที่ 1 ขึ้นเตรียมการผลการศึกษาค้นคว้า ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษาพิเศษ ทำให้ได้แนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วม การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ชุมชนการเรียนรู้ (Learning community) ทักษะด้านสารสนเทศ (Information Literacy) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Literacy) และการนิเทศแบบพี่เลี้ยง

ระยะที่ 2 ขึ้นวางแผนและการออกแบบผลการศึกษาริบทขององค์กรเครือข่ายและวางแผนร่วมกับวิทยากรขององค์กรเครือข่ายที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พบว่า

2.1 การศึกษาริบทขององค์กรในชุมชนที่ให้บริการและสนับสนุนการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ประกอบด้วยบริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 เขต 2 และเขต 4 บริบทศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 บริบทสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ กรมสุขภาพจิต จังหวัดเชียงใหม่และบริบทภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แต่ละองค์กรให้บริการและสนับสนุนการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามปรัชญาและพันธกิจที่กำหนดไว้

2.2 การประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากรของเครือข่ายที่ร่วมเป็นวิทยากร พบว่า 1) การประชุมบุคลากรของเครือข่ายที่ร่วมเป็นวิทยากร เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 ณ ห้องห้วยฮ่องไคร้ โรงแรมฮอติเดย์การ์เดินแอนด์ รีสอร์ท เชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 8 คน เพื่อชี้แจงความเป็นมาของโครงการบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคล การเตรียมตัวในการเป็นวิทยากร การประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกันและร่วมกันพิจารณาโรงเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ ที่ประชุมได้เสนอแนะโรงเรียนวัดชะจาว โรงเรียนชุมชนวัดท่าเตื่อ โรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย โรงเรียนบ้านเจดีย์แม่โรงเรียน

บ้านดง และโรงเรียนบ้านกาด (เขมวังส์) ที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่เสนอ 2) การประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากรของเครือข่ายที่ร่วมเป็นวิทยากร เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2559 ณ ห้องประชุมคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 9 คน เพื่อร่วมกันพิจารณาสรุปผลการออกแบบการจัดการเรียนรวมตามที่นักวิจัยออกแบบ คือ CoCoOut21 Model การออกแบบเนื้อหาองค์ความรู้ที่ในการสร้างความเข้าใจสำหรับบุคลากรของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และการออกแบบเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลและติดตามผลการดำเนินการวิจัยที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามที่นักวิจัยนำเสนอ 3) การประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากรของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 ณ ห้อง ลอนดอนโรงแรมเมอร์เคียว เชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 9 คนเพื่อชี้แจงความเป็นมาของโครงการบทบาทหน้าที่ของครูในการจัดการเรียนร่วม การประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน รูปแบบการจัดการเรียนรวม CoCoOut21 Model และกำหนดลงพื้นที่โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมทั้ง 2 ครั้ง

ระยะที่ 3 ขึ้นปฏิบัติการ ผลการนำรูปแบบการจัดการเรียนรวม CoCoOut21 Mode นำสู่การปฏิบัติประกอบด้วย

3.1 ระยะปฏิบัติการนำแผนการปฏิบัติการลงสู่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ครั้ง

3.1.1 ผลการนำแผนการปฏิบัติการลงสู่โรงเรียน ครั้งที่ 1 พบว่า 1) เด็กที่มีความต้องการพิเศษในแต่ละชั้นเรียนที่จำนวนเกินเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษชั้นเรียนละไม่เกิน 3 คน 2) การคัดกรองเด็กโรงเรียนใช้แบบคัดกรองเด็ก 9 ประเภทของกระทรวงศึกษาธิการ การส่งต่อ โรงเรียนได้ประสานไปที่องค์กรที่รับการส่งต่อ ได้กำหนดเวลาที่ชัดเจนจะใช้เวลารอไม่นาน และสามารถใช้ช่องทางคลินิกพิเศษ 3) การจัดการเรียนการสอนครูใช้วิธีการสอนแบบการบูรณาการวิธีการสอนที่หลากหลายวิธีเข้าด้วยกันตาม

ความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน 4) การจัดการพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม ครูจัดการพฤติกรรมเด็กให้เหมาะสมกับพฤติกรรม หรือสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ 5) การประเมินผลการศึกษาเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนร่วมครูประเมินผลตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และ 6) การประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ (1) การประสานงานความร่วมมือภายในโรงเรียนครูมีการร่วมมือ ร่วมใจ และการทำงานร่วมกันเป็นทีมงานในรูปแบบการเรียนรวมในลักษณะการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (Whole School Approach - WSA) ตามหลักยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม (Participation) การบูรณาการ (Integration) การเรียนรู้ (Learning) ที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทั้งครูทุกระดับการศึกษา รวมถึงการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติในทุกชั้นเรียน จนทำให้โรงเรียนเกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และชุมชนแห่งการปฏิบัติ (CoP) ด้านการศึกษาพิเศษ (2) การประสานงานกับองค์กรภายนอกโรงเรียนที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ การส่งต่อเด็กเพื่อขอรับการประเมินระดับสติปัญญา การตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 ได้แก่ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การขอรับบริการสื่อ เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา การขอรับคู่มือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ ในเขตพื้นที่ที่โรงเรียนสังกัด ได้แก่ การนิเทศติดตาม การพิจารณาเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและครูเลี้ยงด้านการศึกษาพิเศษ

3.1.2 ผลการนำแผนการปฏิบัติการลงสู่โรงเรียน ครั้งที่ 2 พบว่า 1) การจัดการเรียนการสอนเสริม และเพิ่มสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา สำหรับ

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) การจัดการพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการพิเศษในชั้นเรียนรวม โดยหาสาเหตุของพฤติกรรมนั้น ๆ แล้วจึงหาการเสริมแรงทางบวกที่เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน และ 3) การทำงานกับผู้ปกครอง ครูของโรงเรียนส่วนใหญ่ต้องการที่จะนำผู้ปกครองมามีส่วนร่วมเกี่ยวกับโครงการวิจัยนี้ เนื่องจากผู้ปกครองจะมีความเชื่อถือผู้เชี่ยวชาญที่เป็นที่มวิทยากรมากกว่าครูของโรงเรียน

3.2 ระยะเวลาหลังการนำแผนการปฏิบัติการลงสู่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ผลภายหลังจากการนำแผนการปฏิบัติการของที่มวิทยากร พบว่า 1) ความสอดคล้องกับการบริหารจัดการองค์กรเป็นไปตามปรัชญา วิสัยทัศน์ขององค์กรในการที่ให้บริการแล้วก็ดูแลฟื้นฟูเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) การสนับสนุนการจัดการเรียนรวมให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการศึกษา และนิเทศเป็นพี่เลี้ยงในการดูแลให้คำแนะนำการจัดการกระบวนการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนตามหลักการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนได้ โดยการขอให้บริการถึงโรงเรียน 3) ความประทับใจในการดำเนินการวิจัยที่ได้ร่วมเป็นที่มวิทยากรและได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับที่มวิทยากร และได้เรียนรู้จากประสบการณ์จากครูผู้สอนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ และผลการประเมินความพึงพอใจ ได้คะแนน 4.80 จากคะแนนเต็ม 5.00 4) การออกหน่วยบริการเชิงรุกถึงโรงเรียนที่มวิทยากรได้ช่วยเหลือสนับสนุนครูในสภาพจริงตามบริบทของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน และ 5) การจัดการเรียนรวม CoCoOut21 Model เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรวมที่เหมาะสม เนื่องจากเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

3.2.2 ผลภายหลังจากการนำแผนการปฏิบัติการจากบุคลากรของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า 1) ผลที่เกิดจากโครงการวิจัยที่มีต่อโรงเรียน (1) ด้านการบริหารทำให้โรงเรียนทราบถึงแนวทางในการประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูได้รับความรู้ความ

เข้าใจ และสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปสู่การประยุกต์กับเด็กในการแก้ปัญหาและการจัดการพฤติกรรมเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) ความพึงพอใจในการดำเนินการครูมีความพึงพอใจในทีมวิทยากรทุกท่าน และรูปแบบการออกบริการเชิงรุกถึงโรงเรียนเป็นการเข้ามาช่วยแก้ปัญหาให้แก่ครูในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงและผลการประเมินความพึงพอใจได้คะแนน 4.42 จากคะแนนเต็ม 5.00 3) การออกหน่วยบริการเชิงรุกถึงโรงเรียน ทำให้ได้เห็นบริบทที่เป็นสภาพจริงที่ชัดเจนมากกว่าการตั้งรับอยู่ในหน่วยงาน และสามารถช่วยแก้ปัญหาให้ครูได้ตรงตามปัญหาในลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันช่วยในการประหยัดเวลาและงบประมาณในการส่งต่อเด็กไปยังหน่วยงานเหล่านี้

ระยะที่ 4 ขั้นการประเมินผล ผลการประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามผลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละขั้น พบว่าโครงการวิจัยทำให้เกิดรูปแบบการจัดการเรียนรวม CoCoOut21 Model ที่ประกอบด้วย Co : Collaboration : การประสานความร่วมมือ Co : Coaching and Mentoring : การนิเทศแบบพี่เลี้ยง Out : Outreach Program: การออกหน่วยบริการเชิงรุกถึงโรงเรียนและ 21 : Learning in 21st Century : การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นการจัดการเรียนรวมตามหลักการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้การนิเทศแบบพี่เลี้ยงที่เหมาะสม

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้วิธีการนิเทศแบบพี่เลี้ยงของเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรในชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบเป็นประเด็นที่น่าสนใจควรแก่การนำมาอภิปรายผล คือ รูปแบบการจัดการเรียนรวมในศตวรรษที่ 21 คือ CoCoOut21 Model เป็นรูปแบบที่เกิดจากเครือข่ายความร่วมมือขององค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ องค์กรด้านการแพทย์ องค์กรด้านการศึกษา และองค์กรสนับสนุน

โดยใช้การนิเทศแบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring) ประกอบด้วย Co: Collaboration: การประสานความร่วมมือ Co: Coaching and Mentoring: การนิเทศแบบพี่เลี้ยง Out: Outreach Program: การออกหน่วยบริการเชิงรุกถึงโรงเรียนและ 21: Learning in 21st Century: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1. Co: Collaboration: การประสานความร่วมมือ

การประสานความร่วมมือเป็นการประสานความร่วมมือของทีมวิทยากรการประสานความร่วมมือกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างนักวิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและคณะครูของโรงเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งครูในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษการได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างทีมวิทยากรกับบุคลากรของโรงเรียน เกิดการเรียนรู้ และรับทราบปัญหาของเพื่อนร่วมงาน และได้ศึกษาเรื่องเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้นผลที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากการประสานความร่วมมือระหว่างกันในการวิจัยครั้งนี้ เกิดจาก 1) เลือกกลุ่มที่เหมาะสม นักวิจัยได้ประสานความร่วมมือระหว่างกัน กับทีมวิทยากรจากองค์กรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งทีมวิทยากรชุดนี้เคยให้ความช่วยเหลือนักวิจัยในการวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2556 มาก่อน 2) สร้างจุดประสงค์ร่วมกันที่ชัดเจน จุดประสงค์ในการประสานความร่วมมือกันครั้งนี้ เพื่อการให้ข้อชี้แนะแก่บุคลากรของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนรวมในโรงเรียน 3) หาผู้เชี่ยวชาญที่เหมาะสมมาร่วมทีม ในทีมวิทยากรการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือ ที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 8 และสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ ศึกษาพิเศษจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 1 เขต 2 และเขต 4 นักจิตวิทยาคลินิกจากสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ และนักจิตวิทยาจากศูนย์

การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 8 เข้ามาช่วยเหลือในการให้ข้อชี้แนะแก่บุคลากรของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 4) จัดสรรหน้าที่ของสมาชิกให้ชัดเจน นักวิจัยได้มอบหมายงานตามที่ได้ประชุมวางแผนร่วมกับบุคลากรของเครือข่ายที่ร่วมเป็นวิทยากร ครั้งที่ 2 โดยได้มอบหมายให้แต่ละองค์กรได้ใช้จุดแข็งของตัวเองในงานที่รับผิดชอบเพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกันและ 5) บรรยากาศของการประสานความร่วมมือระหว่างกัน การประสานความร่วมมือระหว่างกันในการวิจัยครั้งนี้เป็นไปอย่างเกื้อหนุนกัน โดยเฉพาะในการให้ข้อชี้แนะแก่บุคลากรของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างการประสานความร่วมมือร่วมกันของทุกองค์กรมีพันธกิจร่วมกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนร่วมสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยให้แต่ละองค์กรนั้นทำหน้าที่ของตนเอง แต่มีการประชุมแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกันตกลงร่วมกัน และวางแผนร่วมกัน ร่วมมือกันปฏิบัติงานร่วมกันตามความเชี่ยวชาญของแต่ละองค์กร โดยใช้ทรัพยากร ทั้งงบประมาณและบุคลากรของแต่ละองค์กร เพื่อให้การทำงานร่วมกันเป็นไปได้อย่างดี แบ่งหน้าที่รับผิดชอบร่วมกัน โดยไม่มีองค์กรใดองค์กรหนึ่งมาเป็นผู้บริหารจัดการ มีเพียงการช่วยเหลือสนับสนุนกัน และมีการประสานความร่วมมือและการส่งต่อกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ดังที่สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน) 2552. (ออนไลน์) ได้กล่าวถึง การประสานความร่วมมือที่โยงโยการทำงานของกลุ่มบุคคลหรือ องค์กรหลายองค์กร ซึ่งมีทรัพยากร มีเป้าหมาย มีกลุ่มสมาชิกของตนเอง ที่มีความคิดมีปัญหา มีความต้องการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเหมือนกันหรือคล้ายกัน มาติดต่อประสานงานหรือร่วมกันทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อแก้ไขปัญหาหรือสนองความต้องการ โดยยึดหลักการทำงานร่วมกันบนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน เคารพซึ่งกันและกันซึ่งลักษณะของเครือข่ายเพื่อการเรียนร่วมเป็นเครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม (Issue Network) และพัฒนาให้เกิดความร่วมมือกับภาคีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องลักษณะและโครงสร้างของเครือข่ายเชิงประเด็นกิจกรรม สามารถแบ่งได้อย่างมากมายตามประเด็นกิจกรรม และความสนใจที่

เกิดขึ้นของฝ่ายต่าง ๆ โดยไม่ยึดติดกับพื้นที่ดำเนินการแต่ให้หลักของกิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นตัวกำหนดความเป็นเครือข่าย นอกจากนี้ Loreman, Deppeler, and Harvey (2005, p. 153) กล่าวถึง การประสานความร่วมมือเพื่อการเรียนร่วมว่า แต่ละองค์กรต้องมีการสนับสนุนการเรียนร่วมให้เป็นไปในทิศทางบวกเท่านั้น และการประสานความร่วมมือต้องส่งเสริมสนับสนุนการทำงานขององค์กรอื่น ๆ ด้วยสอดคล้องกับ ชีระพงษ์ แก้วหาวงษ์ (2546, น. 254, 256) กล่าวถึงการพัฒนาโครงสร้างองค์กรและประสานความร่วมมือ ว่าควรจัดให้เหมาะสมกับภารกิจที่จะประสานความร่วมมือ โดยมีหลักการที่ควรคำนึง คือ การประสานความร่วมมือควรที่จะสามารถสนับสนุนให้เกิดความร่วมมืออย่างกว้างขวาง ในเรื่องเป้าหมายวัตถุประสงค์ แผนปฏิบัติการในแต่ละองค์กรสามารถอำนวยความสะดวกในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน มีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ของกิจกรรม ส่งเสริมบทบาทในการตัดสินใจของมวลสมาชิก มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแต่ละองค์กรควรจัดตั้งให้มีฝ่ายประสานสัมพันธ์ เพื่อการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิก ซึ่งจะช่วยลดปัญหาความไม่เข้าใจ และการครอบงำจากองค์กรใดองค์กรหนึ่งภายใต้ความร่วมมือกัน

2. Co: Coaching and Mentoring: การนิเทศแบบพี่เลี้ยง

การนิเทศแบบพี่เลี้ยง มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้นิเทศจะคอยแนะนำให้คำปรึกษาช่วยเหลือให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้นิเทศจะสอนงานแล้ว ยังจะช่วยให้ครูได้วิเคราะห์ตนเองให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หมดไป การนิเทศสอนงานจะช่วยให้ครูสามารถสะท้อนภาพการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้ครูตระหนักว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น จะต้องใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างไร เพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ขณะเดียวกันผู้
นิเทศแบบพี่เลี้ยงจะให้ข้อมูล ความรู้ที่จำเป็น ซึ่งครูยัง
ขาดอยู่ ดังนั้น การนิเทศสอนงานที่มีประสิทธิภาพไม่
เพียงขึ้นอยู่กับทักษะของผู้นิเทศ และความสามารถใน
การรับ (Receptiveness) ของครูเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับ
องค์ประกอบแวดล้อมของการนิเทศสอนงานด้วย เช่น
ความชัดเจนของตัวชี้วัดความสำเร็จ (Key Performance
Index: KPI) ความชัดเจนในเกณฑ์การประเมินตัวชี้วัด
ความสำเร็จ ประสิทธิภาพของการให้ข้อมูลย้อนกลับด้วย
การนิเทศสอนงานที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้สภาพแวดล้อม
การทำงานดีด้วย การพูดคุยระหว่างการนิเทศแบบพี่เลี้ยง
จะช่วยให้ครูเข้าใจดีขึ้นว่า ผู้นิเทศมีความคาดหวังจาก
การนิเทศอย่างไร ทำให้มีการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่าง
สม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้ต้องคิดถึงมาตรฐานและ
เกณฑ์ในการนำไปสู่ความสำเร็จ ในขณะที่ปฏิบัติงานการ
นิเทศสอนงานที่มีประสิทธิภาพ จะสัมพันธ์กับบรรยากาศ
ของการเรียนรู้ ซึ่งทั้งสองประการนี้จะสนับสนุนซึ่งกัน
และกัน

การนิเทศแบบพี่เลี้ยงเป็นกระบวนการหนึ่งที่ผู้
นิเทศใช้เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาครู ให้มีความรู้ ทักษะ
และคุณลักษณะเฉพาะตัว ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้
ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยจะต้องตก
ลงยอมรับร่วมกัน (Collaborative) ระหว่างผู้นิเทศและครู
ทั้งนี้ผู้นิเทศมีองค์ความรู้ ความเข้าใจในแนวทางของการ
ชี้แนะถึงหลักการการนิเทศ คือการชี้แนะเป็นการอยู่
เบื้องหลังการจัดการเรียนการสอนของครู และคอยผลักดันให้
ครูเป็นคนที่จะคิด โดยผู้ชี้แนะเป็นคนยืนยันผล และคอย
กระตุ้น ดังเห็นได้จากที่วิทยากรชุดนี้ที่โชคดี เพราะว่าได้
คัดเลือกทีมมาเป็นอย่างดี และได้ให้ข้อชี้แนะไปในทิศทาง
เดียวกัน เพื่อช่วยแนะนำให้คำปรึกษาช่วยเหลือให้ครู
สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้
นิเทศจะสอนงานแล้ว ยังจะช่วยให้ครูได้วิเคราะห์ตนเองให้
สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ใน
สภาวะแวดล้อมต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาอุปสรรคใน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หมดไป การนิเทศสอนงานจะ

ช่วยให้ครูสามารถสะท้อนภาพการปฏิบัติงานของครู
เพื่อให้ครูตระหนักว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น จะต้อง
ใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร เพื่อที่จะให้ผู้เรียน
ได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ของครูดังกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นวิทยากรที่กล่าวว่

“ตอนหลัง ผมก็เพิ่ม Know How ไว้ว่า
การ Approach ชุมชนทำยังไง ไม่ใช่
สังคมสงเคราะห์นะ แต่ช่วยทำให้เขา
เข้มแข็งคล้ายๆโค้ชอย่างนี้ละครับ ไป
เพื่อจะ Train คนในชุมชนไปฝึกให้
เข้าใจขององค์กรเขาเอง แต่ไม่ใช่เราไป
นำนะ เรานำไป เขาจะฟังเราทันที
เพราะว่าความรับผิดชอบคือใคร Start
คนนั้นรับผิดชอบ เพราะฉะนั้นเราต้อง
ให้เขา Start กันเองแต่เราเป็นคน
กระตุ้นให้เขา Start”

ผลที่เป็นดังกล่าว เนื่องจาก ในการวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยได้พาที่วิทยากรออกหน่วยบริการเชิงรุกถึงโรงเรียน
เพื่อให้ที่วิทยากรได้ให้การใช้วิธีการชี้แนะ (Coaching)
แก่ครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตรงตามปัญหาที่
เกิดขึ้นจริง ในสถานการณ์จริง และในสภาพบริบทจริง
ของโรงเรียน ที่เป็นรูปแบบการประชุมกรณีโรงเรียน
(School Case Conference) ซึ่งเป็นรูปแบบการให้การ
ชี้แนะทางและแก้ปัญหาที่ตรงตามความต้องการของแต่ละ
โรงเรียนเป็นรายกรณีรายโรงเรียน ดังคำกล่าวของ
ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นวิทยากร ที่กล่าวว่า

“เพราะทีมโค้ชหลักของโค้ชก็ต้องมี
ทิศทางที่ไปตอบโจทย์ ว่าเราจะทำยังไง
คือส่วนใหญ่จะเน้นโจทย์ของการ
Positive คือการเห็นภาพในอนาคตใน
เชิงบวกด้วยตัวของคนอื่นไม่ใช่ตัวโค้ช
เพราะฉะนั้น หลักการโค้ชของแต่ละคน
ที่มาเนี่ย จะเป็นอันนี้เป็นประเด็นอีก
ทางหนึ่ง ถ้าโค้ชคนนี้ Tune ไม่ตรงกัน
เนี่ยไปคนละทิศและทางเนี่ย อันนี้ทีม
โค้ชจะมีปัญหา นั่นบางที่การเป็นโค้ช

เนี่ยต้องมื่อองค์ความรู้ความเข้าใจใน
แนวทางของโค้ชว่า หลักการโค้ชเป็น
ยังไง ก็คือการการโค้ชก็เป็นเราอยู่
เบื้องหลังคอยผลักดันให้เขาเป็นคนที่
คิดเราเป็นคน Confirmed คอยกระตุ้น
เพราะฉะนั้นทีมโค้ชก็จะโชคดีเพราะว่า
คือคัดเลือกดีอันนี้เราก็จะเป็นผ่าน
ทิศทางเดียวกัน”

ในขณะที่เดียวกัน ครูของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างได้
ยืนยันการให้ข้อชี้แนะของทีมวิทยากร ว่า

“อันที่จริงผมว่าแนวทางที่ทำนี้อะเคลอะ
คือมีการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันตรง
ปัญหาที่โรงเรียน แล้ววิทยากรที่มา
ผมก็ยอมรับนักจิตวิทยา (คลินิก :
นักวิจัย) นี้พูดเคลียทำให้เห็นภาพ ทำ
ให้เราเป็นแนวทางได้คือพูดแบบคนมี
ประสบการณ์อะโอเคอะ ผมฟังทุก
คำพูดที่นักจิตวิทยาพูด”

3. Out: Outreach Program: การออกหน่วย บริการเชิงรุกถึงโรงเรียน

การออกหน่วยบริการเชิงรุกถึงโรงเรียน (School
Outreach Program) เป็นการดำเนินงานที่ตอบสนองตรง
ต่อความต้องการของโรงเรียน ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับการ
แก้ไข้ปัญหาของโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่
โรงเรียน และการหาข้อมูลเชิงปัญหาด้านวิชาการด้าน
การศึกษาพิเศษ และการพัฒนาเชิงวิชาการด้านการศึกษา
พิเศษ แก่องค์กรที่ร่วมออกหน่วยบริการเคลื่อนที่โดย
หลักการออกหน่วยบริการเชิงรุก เมื่อทราบความต้องการที่
แท้จริงแล้วจะมีการนำองค์ความรู้จากภายในออกสู่
ภายนอก โดยการนำความเชี่ยวชาญและความชำนาญ
การของบุคลากรส่งผ่านไปยังชุมชน หรือโรงเรียนที่เป็น
กลุ่มเป้าหมาย มีการจัดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน
การศึกษาพิเศษระหว่างบุคลากรขององค์กรให้บริการกับ
บุคลากรโรงเรียน เป็นการเปิดเวทีให้บุคลากรของโรงเรียน
ได้เล่าเรื่องที่เกิดขึ้นในโรงเรียน แล้วให้บุคลากรขององค์กร
ให้คำปรึกษาแนะนำตามความต้องการ ซึ่งจะก่อให้เกิด

การนำปัญหาด้านการศึกษาพิเศษกลับมาคิดค้น ศึกษา
ปรับปรุง นำไปสู่การปรับปรุง แก้ไขพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

การออกหน่วยบริการเชิงรุกถึงโรงเรียนเป็นการ
ให้บริการขององค์กรที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับ
เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในอดีตที่ผ่านมาองค์กร
เหล่านี้ยังให้บริการในรูปแบบตั้งรับอยู่ในองค์กร ซึ่งทาง
โรงเรียนต้องเป็นผู้ประสานความร่วมมือเข้าไป แต่รูปแบบ
ที่โครงการวิจัยครั้งนี้ ที่นำผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเข้ามา
ให้บริการถึงในโรงเรียน ทำให้โรงเรียนดำเนินการจัด
การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วม
ได้อย่างเต็มศักยภาพของครู และทำให้ครูมั่นใจในการ
จัดการเรียนการสอนด้วย เพราะผู้เชี่ยวชาญได้ช่วยยืนยัน
และสนับสนุนด้านการจัดการเรียนการสอนของครู และ
ครูได้รับคำปรึกษาในการจัดการพฤติกรรมของเด็กที่
ถูกต้อง ชัดเจนตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น โรงเรียน
ต้นแบบการจัดการเรียนรวมอยากให้โครงการวิจัยเช่นนี้มี
ต่อไปเรื่อย ๆ ตลอดไป โรงเรียนจะได้ไม่กังวลเวลามี
ปัญหา เพราะมีผู้เชี่ยวชาญเข้ามาช่วยให้ข้อเสนอแนะ
และสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษถึงในโรงเรียนยิ่งกว่านี้ การออกหน่วย
บริการเชิงรุกถึงโรงเรียนทำให้ครูรู้สึกอบอุ่นใจ ที่มีผู้มา
ช่วยเหลือถึงในโรงเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่สะดวกมาก
ประหยัดเวลา และการได้พบวิทยากรแต่ละท่านเป็นเรื่อง
ที่ซับซ้อนมากสำหรับครูและเด็ก เนื่องจากทีมวิทยากรที่
เป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์มาให้บริการถึงในโรงเรียน
มาช่วยชี้แนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ชี้แนะ
แนวทางการพัฒนาเด็กแต่ละประเภทได้อย่างชัดเจน และ
แก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพจริงได้สาเหตุที่ทำให้ได้
ผลการวิจัยเช่นนี้ สาเหตุเนื่องจาก การออกหน่วยบริการ
เชิงรุกถึงโรงเรียนทำให้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อชี้แนะโรงเรียน
ในการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความ
ต้องการพิเศษที่เรียนร่วมได้อย่างเต็มศักยภาพของ
ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน และเป็นการช่วยเหลือ สนับสนุนครู
ในสภาพจริงตามบริบทของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน และ
ผู้เชี่ยวชาญได้ช่วยยืนยันและสนับสนุนด้านการจัดการ

เรียนการสอนของคุณ และคุณได้รับคำปรึกษาในการจัดการพฤติกรรมของเด็กที่ถูกต้อง ชัดเจนตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นดังคำกล่าวของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นวิทยากรที่กล่าวว่า

“คือมันก็เหมือนกับว่า เวลาเราเจอปัญหาว่า ผู้เชี่ยวชาญบางทีก็จะให้คนอื่นวิ่งเข้าหา แต่ถูกต้องก็คือ ยิ่งเราเป็นผู้เชี่ยวชาญ เราต้องเข้าหาในส่วนของปัญหา เพื่อไปฟังในด้านงานจริงๆ เพราะบางอย่างเราไม่ได้เห็นกับเขา หรือเขาก็ไม่มีเวลาที่จะวิ่งมาหา บางทีเราก็ออเอาเองว่ามันเป็นธรรมชาติ หรือนี่ก็เอาเอง แต่ถ้าจากที่เราไปเห็นหน้างานว่า เราไปวิ่งเข้าหาตัวที่เป็นปัญหานั้นเอง เราไปดูเราก็เข้าใจบริบทเนาะ เราจะไม่ไปคาดหวังไม่ไป”

ในขณะที่เดียวกันการที่ทีมสหวิชาชีพที่เข้ามาในโรงเรียนทำให้ได้เห็นบริบทที่เป็นสภาพจริงที่ชัดเจนมากกว่าการตั้งรับอยู่ในหน่วยงาน และสามารถช่วยแก้ปัญหาให้ครูได้ตรงตามปัญหาในลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันซึ่งจะช่วยการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปในทิศทางเดียวกัน ช่วยในการประหยัดเวลาและงบประมาณในการส่งต่อเด็กไปยังหน่วยงานเหล่านี้ ช่วยให้ครูประหยัดเวลาในการออกนอกโรงเรียนเพื่อไปหาองค์ความรู้ใหม่ ยิ่งกว่านี้ ทีมวิทยากรออกมาให้บริการถึงโรงเรียนบ้านดงทำให้ครูผ่อนคลายเกี่ยวกับปัญหาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปได้ระดับหนึ่ง และครูต้องการให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมโครงการวิจัยด้วย ดังคำกล่าวของคุณโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่กล่าวว่า

“ในความคิดเห็นของฉันก็คือแบบให้หน่วยงานนั้น ออกมา ออกมาสู่สถานศึกษามากกว่าหนึ่งในผลดี ทุกคนเขาจะเห็นบริบทความเป็นจริงหลายด้านไม่ว่าจะเป็นบริบทไปโรงเรียนแต่ละโรงเรียนไม่เหมือนกัน บริบทของตัวครูผู้สอนในแต่ละ

โรงเรียนจะแตกต่างกันอาจจะทั้งจำนวนความรู้ความสามารถเฉพาะทางบริบทของเด็กนักเรียนแต่ละโรงเรียนก็ไม่เหมือนกันความพิการแตกต่างกันความพิเศษแตกต่างกัน บางโรงเรียนอาจจะมีเฉพาะบกพร่องทางการเรียนรู้สติปัญญาบ้าง พฤติกรรมบ้างนะคะอารมณ์ก็อาจจะมามากกว่านั้น ซึ่งอันนี้คือความแตกต่างค่ะอยากให้หน่วยงานเข้ามาสัมผัสจริงเห็นสภาพความเป็นจริงมากขึ้นคะ”

4. 21: Learning in 21st Century: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ที่ครูสอนไม่ได้นักเรียนต้องเรียนร่วมกับเพื่อนหรือกล่าวได้ว่าครูต้องไม่สอนแต่ต้องออกแบบการเรียนรู้และอำนวยความสะดวก (Facilitate) ในการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ เรียนร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนรวม แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเองการเรียนรู้แบบโครงงาน (PBL) ครูต้องเรียนรู้ทักษะในการออกแบบการเรียนรู้แบบโครงงานให้เหมาะแก่วัยหรือพัฒนาการของศิษย์สาระวิชาที่มีความสำคัญแต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (Content หรือ Subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของผู้เรียนโดยครูช่วยแนะนำและช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ทำให้โรงเรียนเกิดการปรับโครงสร้างการบริหารองค์กรใหม่ หรือปรับรูปแบบการจัดการกับเด็กแบบใหม่ซึ่งโครงการวิจัยครั้งนี้เข้าไปช่วยกระตุ้นทำให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความคิดและมีการเปลี่ยนแปลง เกิดจากผลกระทบต่อการจัดการ

เรียนรวมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทำให้ครูโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันมากขึ้น จึงทำให้การประสานความร่วมมือของคณะครูอย่างเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น จนทำให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) และชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Community of Practice: CoP) ด้านการศึกษาพิเศษตามหลักการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สาเหตุที่ทำให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านการศึกษาพิเศษ (Professional Learning Community in Special Education) เนื่องจากเป็นไปตามคุณลักษณะสำคัญที่ทำให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้ 5 ประการคือ (Martin, 2011, Hord, Roussin & Sommers, 2010, Annenberg Institute for School Reform, 2013, Richard DuFour, 2007, เรวณีย์ชัยเชาวรัตน์, 2558)

1. การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Shared values and vision) สมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพต้องมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกันซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญเนื่องจากการมีพัฒนาการที่ชัดเจนรวมกันจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาเป็นชุมชนการเรียนรู้ ไม่อยู่โรงเรียน ดังนั้นครูผู้สอนที่เป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ยังต้องมีบรรทัดฐานค่านิยมและความเชื่อเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

2. การร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน (Collective responsibility for student learning) ผลการเรียนรู้ที่ดีที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน นั้นย่อมต้องอาศัยแนวทางและกลยุทธ์ที่หลากหลาย และอยู่บนฐานความเชื่อที่ว่า นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ซึ่งเป็นการวางเป้าหมายเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยเป็นการวางเป้าหมายร่วมกับครูที่เป็นสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทุกคน

3. การสืบสอบเพื่อสะท้อนผลเชิงวิชาชีพ (Reflective professional inquiry) การพูดคุยสนทนากันระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างครูผู้สอนผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสอนและการจัดการเรียนรู้ เพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติรวมทั้งร่วมกันเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดได้ดีขึ้น ซึ่งการสะท้อนผลการสอนและการชี้แนะการปฏิบัติจะเป็นเครื่องมือหรือกลไกในการทบทวนประเด็นพื้นฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดผลทางบวกต่อการเรียนรู้ การเรียนการสอนและคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน ช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้และส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นดังกล่าวของครูในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่กล่าวว่า

“ครูทุกคนเปิดใจกว้าง สำหรับเด็กพิเศษคล้ายๆกัน ทั้งหมด อาจจะมีบ้าง ที่เปิดกว้างมากกว่าบ้างน้อยก็แล้วแต่บุคคลไป แต่ว่าภาพรวมการประสานความร่วมมือของครูโรงเรียนเป็นไปด้วยดี ก็อย่างเช่น ในช่วงเวลาทานข้าวกลางวัน เราก็พูดคุยกันถึงเด็กนักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษ คนนั้น คนนี้ อยู่ในชั้นเรียนเป็นอย่างไร เราก็อธิบายให้กันฟังก็จะเป็นแนวเดียวกันมุ่งไปที่ตัวเด็ก ถ้าเด็กทำได้คิดได้ดีขึ้นกว่าเดิมเราก็พอใจ”

4. การร่วมมือรวมพลัง (Collaboration) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้ความสำคัญกับการร่วมมือรวมพลังด้วยการร่วมมือรวมพลังนี้จะต้องเป็นการร่วมมือรวมพลังของครูในภาพรวมทั้งหมดของโรงเรียนและสิ่งที่สำคัญของการร่วมมือรวมพลังในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพคือการดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน ทั้งนี้ การร่วมมือรวมพลังจะทำให้

ความสำคัญกับความรู้สึกที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของสมาชิกในชุมชนระหว่างการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ Change เกิดการเปลี่ยนแปลงเทคนิคการสอนสื่อและแหล่งการเรียนรู้ และแนวทางการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ

5. การสนับสนุนการจัดลำดับโครงสร้างและความสัมพันธ์ของบุคลากรการเตรียมพร้อมในด้านการสนับสนุนให้บุคลากรหรือสมาชิกในชุมชนได้มีโอกาสสังเกตการสอนนิเทศการวิจัยและสะท้อนการปฏิบัติงานรวมทั้งการสอนของเพื่อนร่วมงานและของชุมชนการเรียนรู้เพื่อมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นในชุมชนและส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ ที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนจะช่วยสนับสนุนให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การนำรูปแบบการจัดเรียนรวมที่ได้จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ควรมีการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนให้ดี ทั้งการเตรียมความพร้อมของผู้บริหาร ครู นักเรียนปกติและผู้ปกครองในด้านการสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ การประสานความร่วมมือกันของครูในโรงเรียน การจัดการเรียนการสอนที่ควรดำเนินการไปในทิศทางเดียวกันจนเกิดเป็นเอกภาพขึ้นในโรงเรียน และควรมีการจัดเตรียมความพร้อมขององค์กร ที่จะให้การสนับสนุนให้กำหนดบทบาทของแต่ละองค์กรให้ชัดเจน ให้มีการประสานความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและองค์กรที่ให้การสนับสนุนอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

2. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาในบริบทของจังหวัดเชียงใหม่ ในการนำผลการวิจัยไปใช้จึงควรคำนึงถึงความแตกต่างในด้านค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และบริบทของพื้นที่

3. องค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเรียนรวมควรมีการประสานความร่วมมือกัน โดยมีศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 เป็นผู้ประสานงานในฐานะเลขานุการ คณะอนุกรรมการผู้พิการจังหวัดเชียงใหม่ และเชิญองค์กรที่มีในปัจจุบันมาร่วมเป็นเครือข่าย และอาจจะเพิ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องอื่น เช่น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประจำจังหวัด และสาธารณสุขจังหวัดมาร่วมเป็นเครือข่ายด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ความต่อเนื่องของโครงการวิจัย ควรมีการวิจัยรูปแบบการเรียนรวม CoCoOut21 Model อย่างต่อเนื่อง และเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม และโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรวม รวมถึงการสร้างเจตคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการสร้างให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) และชุมชนแห่งการปฏิบัติ (CoP) ด้านการศึกษาพิเศษตามหลักการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. ควรมีการวิจัยการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ตามรูปแบบการเรียนรวม CoCoOut21 Model เนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษมากกว่าครูที่โรงเรียน

3. การประสานความร่วมมือกับองค์กรในท้องถิ่นควรมีการพัฒนาระบบเชื่อมต่อประสานกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเพิ่มความรู้ที่ต้องเตรียมองค์ความรู้ไปใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนเป้าหมายรวมถึงการประสานการบริหารงานบุคคลในการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษและกฎหมาย สิทธิ โอกาส หน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้แก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

บรรณานุกรม

- Annenberg Institute for School Reform. (2013). *Professional learning communities: professional development strategies that improve instruction*. (Online). Available from: <http://www.annenberginstitute.org/pdf/proflearning.pdf>. (2013, May2).
- Benja Chonthanont. (2003). *Inclusive education handbook by using seat framework*. Bangkok. Ministry of Education
- DuFour, R. (2007). Professional learning communities: a bandwagon, an idea worth considering, or our best hope for high levels of learning?. *Middle School Journal (J1)*, 39(1), 4-8.
- Hord, S.M., Roussin J, L., & Sommers, W.A. (2010). *Guiding professional learning communities: inspiration, challenge, surprise, and meaning*. Corwin Press.
- Institution of Community development organization. (2009). *Human development strategy / community organization / network and development mechanism*. Online. Available: <http://www.codi.or.th/index.php>. June 6, 2009
- Loreman T., Deppeler J. and Harvey D. (2005). *Inclusive education*. Routledge Falmer. London.
- Martin, M. (2011). Professional learning communities. *In contemporary issues in learning and teaching*, pp. 142-152. London: SAGE Publication Ltd.
- Nongluk Wirudchai. (2001). *Summary of research report on collaboration of inclusive education: development of educational model for children with special needs by families and communities*. Bangkok. Prikwuan Graphic Printing Ltd.
- Somkate Uttayotha. (2013). *The Development of collaborative local organization network model on inclusive education for children with special needs*. Chiang Mai. Dissertation: Doctor of Philosophy Program Education Leadership and Human Resource Development, Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University.
- Supaporn Chinchai (2008). *Development of the model of inclusive education for children with special needs. : case study inclusive school in Chiang Mai*. Dissertation: Doctor Of Philosophy Program Applied Behavioral Sciences Bantadit College, Srinakharinwirot University.
- Theerapong Kaewhawong. (2003). *Strengthening community: civil society*. KhonKaen. Klangnanawittaya Printing.
- Wijarn Phanich. (2012). *A way to create a learning experience for 21st century disciples*. Bangkok. Sodsree-Saridwong Foundation.